

PRAHA

Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež „B –SIDE“, Praha 5, sídliště Barrandov

Historie

Nízkoprahové zařízení je prostorem, kde pracovníci nabízejí sociální služby a volnočasové aktivity zejména těm mladým lidem, kteří nemají potřebu se nijak organizovat a ulice sídliště jsou pro ně oblíbeným místem pro trávení volného času. S nimi se tu kontaktují streetworkeri již od roku 1999.

Projekt B-Side je přímým pokračovatelem terénní sociální práce metodou streetwork, zavedené Městskou částí Praha 5 v roce 1999 zřízením funkce sociálního asistenta. Klienty projektu byli členové pouličních part, charakteristických rizikovým životním stylem (kriminálnost, vandalismus, experimenty s drogami).

Od roku 2002 začalo fungovat terénní zázemí streetworkera „Kůča“, přístavek při budově tzv. Misijního střediska. Streetworkeri svým působením stáhli podstatnou část problematické klientely z ulice k zázemí a k Misijnímu středisku. Vznikla naléhavá potřeba vybudování nízkoprahového zařízení jako poskytovatele sociálních služeb pro cílovou skupinu.

V roce 2004 se Městská část Praha 5 přihlásila do programu Partnerství s projektem „Komunitního centra Barrandov“, později „B-Side“, získala prostory v Misijním středisku a po získání státní dotace ve výši 113 000,- Kč z programu Partnerství rekonstruovala prostory a pořídila vybavení klubovny. Část přidělené dotace sloužila ke zřízení půjčovny skatingového vybavení jako doplňkové služby pro silnou subkulturu skaterů v rámci klientely.

Vzniklo občanské sdružení B-Side (dále jen o.s. B-Side), které v součinnosti s městskou částí od prosince 2004 začalo provozovat nízkoprahové zařízení B-Side. Od září 2005 provoz přešel zcela pod o.s. B-Side a Městská část Prahy 5 poskytuje prostory, zajišťuje dotace a zajišťuje metodického vedení projektu. Podstatou současné podoby projektu je nabídka nízkoprahových sociálních služeb cílové skupině (riziková a sociálně-patologickými jevy ohrožená mládež 10 - 22 let) metodou streetwork a nízkoprahového klubu. Vedlejším produktem je nabídka volnočasových aktivit jako prostředku pro kontakt v rámci nabídky soc.služeb. MČ Praha 5 se na rok 2006 přihlašuje do programu Partnerství s projektem B-Side, jež by měl umožnit rozšíření spektra služeb a zvýšení jejich efektivity.

Hlavním cílem projektu bylo prostřednictvím nízkoprahových a terénních programů omezovat výskyt sociálně patologických jevů mezi neorganizovanou mládeží ze sídliště Barrandov. Být preventivní složkou v systému institucionální práce s klientem – rizikovým mladým člověkem.

Projekt se zaměřuje na snižování a zmírňování především těchto patologických a negativních jevů: závislostní chování (drogy, alkohol), problémové a závadové party na ulici, kriminalita mládeže, problémy mladých lidí se školou, vztahové a výchovné problémy.

Cílová skupina: děti a mládež, příp. mladí dospělí – věk 10-22 let, kteří tráví svůj volný čas v partách na ulicích sídliště Barrandov, žijící rizikovým životním stylem, ohrožení vlivy sociálně patologických jevů

Metody práce:

- nízkoprahové služby (kontakt v rámci prostoru, bezprahová nabídka prostoru a volnočasových aktivit, preventivních programů
- streetwork (vyhledávací a kontaktní práce na ulici)
- poskytování programů sociální prevence
- poskytování sociální, situační a krizové intervence
- sociální poradenství
- sociální asistence (koexistence terénního pracovníka s klientem v jeho běžném prostředí a problémech)
- nabízení seberealizace v hudbě a výtvarných činnostech
- zážitková pedagogika, sebezkušenostní trénink
- společná práce s klienty na zlepšení podmínek pro přirozené aktivity

Projekt prochází auditem kvality nabízených služeb Českou asociací streetwork.

Výčet činností:

- aktivní kontaktování klientů nízkoprahového zařízení a programu streetwork
- podpora a pomoc jednotlivcům a skupinám v obtížných životních situacích (krizová, situační a včasná intervence, doprovázení, motivování ke změně)
- nabídka volnočasových aktivit uvnitř nízkoprahového zařízení i venku (hry, sport, různé turnaje atd., vše podle potřeb klientů)
- tematické debaty s klienty na téma ohrožujících jevů, součást primárně-preventivních aktivit
- podpora tvořivé činnosti klientů (výtvarná činnost, hudba, fotografie aj.)
- nabídka bezplatného doučování
- provoz „čajovny“ – relaxační místnosti, s možností individuálních rozhovorů
- provoz půjčovny skateboardů
- pořádání vícedenních výjezdů metodou zážitkové pedagogiky s následnou prací s klienty v nízkoprahového zařízení
- pořádání filmových projekcí

Časový harmonogram:

- pravidelný provoz NZDM B-Side: Po-Pá 14 -19 h
- pravidelný streetwork – 2x týdně 3 h
- volnočasové akce – víkendové sportovní a herní dny 1x měsíčně
- volnočasové akce – zážitkové výjezdy (3x ročně)
- metodické vedení – 2x měsíčně
- supervize – 1x měsíčně
- týmová intervize – 1x měsíčně

Odborné zajištění (na činnosti projektu se podílí celkem 7 osob s tímto zařazením a kvalifikací):

- sociální asistent MČ Prahy 5 – metodické vedení projektu + projektová činnost + streetwork; vzdělání: VOŠ sociální práce, 6 let praxe
- supervizor projektu – akreditovaný supervizor České asociace streetwork, 12 let praxe
- vedoucí NZDM B-Side – vedení přímé práce + streetwork; vzdělání: VŠ soc.práce, 3 roky praxe + 4 kluboví pracovníci (klubový pracovník, student VŠ soc.práce, půl roku praxe + klubový pracovník, student VOŠ soc.práce, 2 roky praxe + klubový pracovník, rok praxe + klubový pracovník, půl roku praxe)

Celý tým prošel v roce 2005 60-ti hodinovým vzdělávacím kursem lektorovaným Českou asociací streetwork.

Spolupracující organizace:

- **SVP Klíčov, odd.Trigon (Stacionář):** zařízení pro děti a mládež od 3 do 18 let s výchovnými problémy a s problémy v chování vzniklo v r. 2003 na Praze 5 díky přímé podpoře Ministerstva vnitra v rámci programu Partnerství. Projekt B-Side navazuje na činnost Stacionáře mapováním výskytu skupin a jedinců žijících rizikově, ohrožených soc.-pat. jevy, následným jejich kontaktováním na služby projektu. Klientům s výchovnými problémy je zařízení doporučováno, jsou do něj doprovázeni a pracuje se na zvýšení jejich motivace pro pozitivní změnu.
- **Česká asociace streetwork:** poskytuje odbornou supervizi projektu, její Standardy Nízkoprahových zařízení jsou metodickým vodítkem pro nabídku poskytovaných služeb.
- **Městská policie** – je represivní protiváhou preventivních aktivit projektu, existuje dohoda o vzájemných kompetencích a sférách vlivu vůči klientům.
- **Policie ČR** - je represivní protiváhou preventivních aktivit projektu, existuje dohoda o vzájemných kompetencích a sférách vlivu vůči klientům.
- **Klienti projektu** – jsou spolutvůrci programu projektu zejména v oblasti volnočasových aktivit, pravidel prostoru, jsou poskytovatelé zpětných vazeb o efektivitě projektu, podílejí se jako dobrovolníci na aktivitách projektu, jsou zplnomocňováni k dílčím kompetencím v rámci provozních věcí.
- **o.s. Progressive** – v rámci projektu EXIT jde o další podobný typ nabízených služeb na MČ Praha 5, v rámci projektu No Biohazard jsou poskytovatelé služeb pro část klientů projektu B-Side, ohrožených drogovou závislostí.
- **Misijní středisko Barrandov** – provozuje ve stejném objektu na Barrandově volnočasový otevřený klub, kde se schází částečně totožná cílová skupina.

Hodnocení:

- Kontaktní práce probíhá od roku 2000, přičemž evidence kontaktů je sledovaná od roku 2003:
Kontakty za rok 2003: v evidenci kontaktů: **138 klientů**, z čehož $\frac{3}{4}$ tvoří nově kontaktovaní jedinci. Věk klientů :12-19 let, přičemž nejvíce klientů pochází z věkové kohorty 13-16 let. V pravidelném kontaktu: **75 klientů**. Počet realizovaných kontaktů: **2 630**
Kontakty za rok 2004 v evidenci kontaktů: **152 klientů**. Věk klientů: 10-21 let (nejvíce klientů v kohortě 14-16 let). V pravidelném kontaktu: **119 klientů**. Počet realizovaných kontaktů: **4 125**
Kontakty za rok 2005 v evidenci kontaktů: **294 klientů**, z toho v klubu **221**, na ulici **73**. Nově kontaktovaných **180 klientů**. V pravidelném kontaktu **209 klientů**. Věk klientů: 10-20 let, nejvíce klientů v kohortě 14-18 let). Počet realizovaných kontaktů **6 453**, z toho v klubu **5 327**, z toho na ulici **1 126**.
Za běžné služby projde zařízením v průměru 35 klientů denně.
- Velké množství mladých lidí žijících rizikovým životním stylem se dostalo do intenzivního kontaktu s institucionální sociální péčí, cíleně zaměřenou na snižování zasažení negativními a sociálně patologickými jevy. Vytvořilo se první nízkoprahové zařízení na Praze 5, spojené se službou streetwork. Toto zařízení se stalo součástí systému preventivních aktivit MČ Praha 5. Klienti projektu získali možnost seberealizace, korekce závadového chování a pomoci v obtížných životních situacích. Pouliční rizikové party se koncentrovaly na jedno místo, kde se s nimi intenzivně pracuje.
- Během provozu nízkoprahového zařízení mají klienti možnost anonymního hodnocení kvality služeb, součástí auditu kvality jsou též rozhovory s klienty na téma kvality služeb. Jednorázové akce typu streetjam dávají možnost získávání zpětných vazeb. Ty jsou ve většině pozitivní, klienti oceňují zejména úlohu sociálních pracovníků a smysl kontaktu s nimi. Menší část navštěvuje program jen kvůli volnočasovým aktivitám.
- **Podařilo se :**
 - zavést účinný program streetwork pro cca 70 klientů, kteří odmítají jakoukoliv institucionalizaci
 - vybudovat, rozjet a stabilizovat nízkoprahové zařízení pro více než 200 klientů ročně
 - stáhnout velké množství rizikových jedinců a skupin z ulice
 - pracovat se subkulturami mladých lidí (skate, hip-hop), práce je založená na důvěře a možnostech seberealizace.
- Projekt je průběžně medializován v měsíčníku MČ Pražská pětka. Zástupci MČ hodnotí projekt jako účinný a pozitivně působící – projekt je zahrnut do schválené Koncepce prevence sociálně patologických jevů na roky 2006-2007 a je finančně podporován ze zdrojů MČ – Protidrogová politika.

- Projekt je dlouhodobého charakteru, není ohraničený časovým limitem. V krátkodobém horizontu jde o zachování stávajících služeb a zlepšení zázemí pro pracovníky projektu – oddělení tohoto zázemí od prostor pro klienty. Ve střednědobém horizontu by mělo dojít ke zvětšení prostor pro nízkoprahové zařízení a vydefinování vzájemných vztahů s poskytovateli dalších činností v rámci Misijního střediska. V dlouhodobém horizontu projekt směřuje k vytvoření komunitního centra na sídlišti pro jeho obyvatele při aktivním spolupůsobení obyvatel sídliště na podobě a nabídce jednotlivých programů.

Další informace vám sdělí Richard Hanus, Městská část Praha 5 (tel.: 257 000 682, e- mail: posta@p5.mepnet.cz).